

japonezi se prezintă într-o ordine bine stabilită de către interpret, în care interesul și atractivitatea cresc treptat.

Dacă în primele piese, semnate de Tatsuya Hirano (*A Lone*), Hiroshi Nakamura (*Angelus Novus*) și Kunihiro Goto (*Inquisition/cloister Nowaki no Mon*), tehnica folosită și expresia realizată sunt în mare parte asemănătoare (atac, suflu, emisie, surdină etc.), cu o diferență specifică de folosire a glissando-ului (culisări, alunecări) în piesa a treia, lucrarea lui Masato Kouchi (*Sociological Japan*) aduce un element de contrast și aluzie ironică asupra comunicării, intercalând melodiei transformate a imnului național japonez ("Kimigayo") suprafețe sonore imitând limbajul codului Morse.

Cu un plus de vivacitate și expresivitate concentrată, *Intermezzo* de Katsuji Maeda a făcut trecerea spre o lucrare în care mișcarea interpretului este integrată muzicii, acesta evoluând pe trasee bine determinate, ce au rolul de a "vizualiza urmele" pe care muzica le poate lăsa în spațiu (*Traces II* de Katsumi Yokoyama). Iar în final, *Dancing Bones* de Takashi Fujii a antrenat mișcarea corporală ca o vibrație participativă și determinantă a sonorităților trombonului, amplificând și ritmizând efectul.

Farmecul deosebit al muzicianului englez și marea sa măiestrie interpretativă au făcut și din acest recital (cam unitar stilistic) un moment de strălucitoare și reală emulație artistică.

Mihaela MARINESCU

Concert de orgă

Tânărul organist și dirijor Dan Racoveanu este cunoscut pentru bogata sa activitate de promovare a muzicii baroce (a înființat ansamblul "Continuo" și Societatea "Bach"), dar și a muzicii contemporane (în special cea a lui Messiaen).

În cadrul "Săptămânii Internaționale a Muzicii Noi", organistul Dan Racoveanu s-a îndreptat spre un program de maximă concentrare spirituală, incluzând lucrarea *Orbis* a compozitorului Corneliu Dan Georgescu și *Cinci meditații din "Livre du Saint Sacrement"* de Olivier Messiaen.

Corneliu Dan Georgescu și-a conceput ciclul de lucrări pentru orgă, *Orbis*, plecând de la ideea "cercului cvintelor" ca temă principală și amplificând sensurile prin meditații asupra unor noțiuni ca "**deschis, liniar, mișcare direcționată**, respectiv **închis, circular, revenire** – meditație ce implică (re)considerarea unor perechi de noțiuni precum acelea de **nou și vechi, mobil și static** etc." – după cum mărturisește autorul.

Preocupat de o "muzică atemporală" sau de "arhetipuri", Corneliu Dan Georgescu se înscrie prin acest ciclu de lucrări pentru orgă - *Orbis* (însemnând în latină: cerc, roată, mișcare circulară, orbită) - pe o orbită cosmică, tentând la "muzica sferelor". Sonoritățile complexe ale acestui magic instrument au capacitatea în sine de a ne propulsa pe o coordonată verticală și de a ne angrena într-o mișcare nebuloasă, "extra-terestră". Autorul antrenează în compoziția sa evoluții sonore "în cercul cvintelor", implicând ideile de **cluster** ca "nivel maxim de condensare a cvintelor", sau "tema pentatonică", toate presupunând descentralizarea tonală. Invocând "primitivitatea", compozitorul pune în evidență, de fapt, ideea descendenței directe și a comunicării nemijlocite cu spiritualitatea cosmică. Pe aceste coordonate, interpretarea realizată de Dan Racoveanu a reușit să traseze punți de legătură între lucrarea lui Corneliu Dan Georgescu și cele *Cinci meditații din "Livre du Saint Sacrement"* de Olivier Messiaen.

Spiritualitatea și echilibrul sonor degajate de muzica lui Messiaen îl pun pe acesta pe un soclu de "clasic al secolului XX". În muzica pentru orgă, aceste calități sunt cu atât mai evidente, cu cât instrumentul a devenit sacru prin continua sa folosire în serviciul liturgic occidental. Muzicianul Dan Racoveanu, în calitatea sa de cantor al Bisericii Lutherane din București, este conștient de aceasta și valorifică la maximum în interpretarea sa toate sonoritățile pe care orga le pune la dispoziție spre a reda atmosfera și trăirea sacralității.

Fin interpret al expresiei și riguros în respectul partiturii în cele mai mici detalii tehnice, Dan Racoveanu ne-a redat cu sobrietate și elocvență cele *Cinci meditații* ale lui Messiaen: *Les Ténèbres* ("Tenebrele"), *La Résurrection du Christ* ("Înviearea lui Cristos"), *Prière avant la communion* ("Rugăciune înaintea împărtășaniei"), *Prière après la communion* ("Rugăciune după împărtășanie") și *La Présence multipliée* ("Prezența multiplicată").

Mihaela MARINESCU